

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318201946
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Otília Belavá
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1318201946.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Otílie Belavej a členiek senátu JUDr. Renáty Janákovcej a Mgr. Jany Janics Bajánkovej, v právnej veci žalobcu: ANACO FIN s.r.o., so sídlom Miletičova 1, Bratislava, IČO: 47 326 786, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrej Struhár, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 51 744 775, proti žalovaným: v 1.rade F. Z. N., J. XX.XX.XXXX, G. J. XX, G., v 2.rade Z. O. N., J. XX.XX.XXXX, G. J. XX, G., obaja právne zastúpení advokátkou Mgr. Zinou Hlbočanovou, so sídlom Vajnorská 20, Bratislava, IČO: 42 181 119, o zaplatenie 21.587,85 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu aj žalovaných proti rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 11C/27/2018-160 zo dňa 03.10.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. m e n í tak, že žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 14.970,12 Eur a úrok z omeškania vo výške 5,05 % p.a. zo sumy 14.970,12 Eur od 21.12.2017 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. potvrdzuje.

III. Odvolací súd žalobcovi p r i z n á v a voči žalovaným nárok na náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 38,70 %.

IV. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 15.896,01 Eur spolu s úrokom vo výške 8,5 % p.a. od 19.03.2015 do 17.04.2015 a s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % p.a. zo sumy 15.896,01 Eur od 21.12.2017 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok I.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.) a žalovaným uložil povinnosť nahradiť žalobcovi spoločne a nerozdielne trovy konania vo výške 47,26 % (výrok III.).

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistení, že žalobou doručenou súdu dňa 19.03.2018 sa žalobca domáhal voči žalovaným zaplatenia sumy 21.587,85 Eur s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že dňa 27.05.2013 uzavrela spoločnosť OTP Banka Slovensko a.s., so žalovanými zmluvu OTP REFINANC EXPRESE XXX/XXXX/XXSU (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 19.100 Eur pri úrokovej sadzbe 8,5 % p.a. a výške RPMN 9,29 %. Žalovaní sa zaviazali úver splácať v pravidelných mesačných splátkach (119) v sume 238,08 Eur, s poslednou splátkou vo výške 237,73 Eur. Žalovaní sa dostali s plnením do omeškania (viac ako 10 splátok) a tak veriteľ vyhlásil

predčasnú splatnosť. List o vyhlásení predčasnej splatnosti bol žalovaným doručený dňa 07.04.2015, predčasná splatnosť nastala dňa 17.04.2015 a žalovaní mali uhradiť istinu vo výške 18.038,73 Eur, úroky vo výške 1.497,95 Eur a úroky z omeškania vo výške 4,54 Eur. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.12.2017 bola pohľadávka postúpená na žalobcu.

3. Žalovaní sa k žalobe vyjadrili písomne s tým, že potvrdili uzavretie úverovej zmluvy, ktorú považujú za spotrebiteľskú. Uviedli, že posledná uhradená čiastka bola dňa 24.04.2014, takže právny predchodca žalobcu mohol uplatniť svoje právo v auguste 2014, tri mesiace po poslednej neuhradenej splátke a premlčacia doba uplynula dňa 24.05.2017, preto považujú právo žalobcu za premlčané. Podľa vyjadrenia žalovaných, mohol žalobca vyhlásiť prvý krát predčasnú splatnosť úveru podľa § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) dňa 24.08.2015 a po vyhlásení predčasnej splatnosti má nárok iba na úroky z omeškania. Žalovaní po vyhlásení predčasnej splatnosti zaplatili ešte 7.900 Eur, čo žalobca neuvádza. Podľa názoru žalovaných, ak by úver nebol premlčaný, mal by žalobca nárok na zaplatenie 17.800 Eur (istina + úroky ku dňu 24.08.2014) a úrok z omeškania, mínus uhradenej sumy 7.900 Eur.

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 53 ods. 9, § 565, § 101, § 103, § 517 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSÚ“) a vecne tým, že medzi stranami nebolo sporné, že žalovaní uzatvorili s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej im právny predchodca žalobcu poskytol finančné prostriedky vo výške 19.100 Eur, ktoré sa zaviazali splácať v pravidelných mesačných splátkach (119) vo výške 238,08 Eur a výška poslednej splátky 237,73 Eur. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere súd posúdil ako platnú. Nebolo sporné, že poslednú splátku žalovaní uhradili dňa 24.04.2014 a následne prestali úver splácať. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere súd prvej inštancie posúdil ako platnú.

5. Tvrdenie žalovaných, že poukázali ešte ďalšie finančné prostriedky za účelom splatenia dlhu, v konaní nebolo preukázané. Bolo preukázané, že dňa 02.05.2015 žalovaní uhradili sumu 5.000 Eur, ktorá bola na žiadosť žalovaných preúčtovaná na iný úver (úver žalovaného v 1. rade, na úverový účet č. XXXXXXXX).

6. Súd prvej inštancie mal v konaní preukázané, že právny predchodca žalobcu vyhlásil úver za predčasne splatný a to listom zo dňa 18.03.2015, ktorý bol obom žalovaným doručený dňa 07.04.2015 (č.l. 18 a 19). V liste bolo žalovaným oznámené, že ku dňu 16.03.2015 predstavuje dlžná suma 2.450,57 Eur, že banka vyhlasuje predčasnú splatnosť celého úveru vrátane úrokov a poplatkov, a účinnosť nastáva v 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy. V deň účinnosti sú povinní žalovaní zaplatiť istinu vo výške 18.038,73 Eur, úroky vo výške 1.497,95 Eur, úroky z omeškania vo výške 4,54 Eur a poplatky vo výške 0 Eur.

7. V ďalšom sa súd prvej inštancie zaoberal námietkou premlčania vznesenou žalovanými, ktorí poukázali na rozhodnutie iného súdu v obdobnej veci (Krajský súd Trnava sp.zn. 25Co/618/2015), ktorí majú zato, že právny predchodca žalobcu mohol prvý krát vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka, dňa 24.08.2015, pričom po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru má nárok iba na úroky z omeškania, nakoľko vyhlásením úveru za predčasne splatný, zaniká zmluva a možnosť splácania v splátkach. Súd prvej inštancie sa so vznesenou námietkou nestotožnil s odôvodnením, že ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka jednoznačne upravuje premlčanie plnenia dohodnutého v splátkach, podľa ktorého začína premlčacia doba jednotlivých splátok plynúť odo dňa ich zročnosti. Naproti tomu, však premlčanie celého dlhu nenastane po premlčaní prvej splátky, ani momentom kedy môže veriteľ uplatniť predčasnú splatnosť celého dlhu. Predmetný názor súd prvej inštancie oprel o rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave pod sp.zn. 9Co/44/2018-110 zo dňa 30.04.2018, v ktorom konštatoval, „... že ak by mala začať plynúť premlčacia doba celého dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich. ...“. Následne v odseku 20. súd prvej inštancie odôvodnil svoju právnu argumentáciu aplikácie a vzťahu ustanovení § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka so záverom, že právny predchodca žalobcu si svoje právo vyplývajúce zo zmluvy (právo vyhlásiť okamžitú splatnosť celej dlžnej sumy) uplatnil, pričom splnil podmienky ustanovené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka; a zosplatený dlh sa stal splatným 10-ty deň odo

dňa doručenia výzvy žalovaným (výzva bola obom žalovaným doručená dňa 07.04.2015) a dlh sa stal splatným dňa 17.04.2015.

8. Vyslovený právny názor súd prvej inštancie následne premietol i k premlčaniu s poukazom na ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. A keďže každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, pre každú splátku začína plynúť premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka samostatne a to od doby zročnosti jednotlivých splátok. Na základe dokazovania súd prvej inštancie ustálil, že žaloba bola doručená súdu dňa 19.03.2018, a tak v tom čase boli premlčané splátky za mesiac máj 2014 (splatná dňa 24.05.2014) až február 2015 (splatná 24.02.2015), čo je 10 splátok spolu vo výške 2.380,80 Eur (10 x 238,08 Eur).

A tak vzhľadom na vyhlásenie úveru za predčasne splatný, ku dňu 16.03.2015 predstavuje istina sumu 18.038,73 Eur, po odpočítaní premlčanej časti istiny desiatich splátok vo výške 2.380,80 Eur, dlžná suma je vo výške 15.657,93 Eur. Keďže úver bol zosplatnený dňa 17.04.2015, k nepremľčanej čiastke vyčíslenej ku dňu 16.03.2015 pripočítal súd prvej inštancie aj jednu ďalšiu splátku, splatnú dňa 24.03.2015 (splatná pred zosplatnením) vo výške 230,08 Eur. Takto vyčíslenú sumu súd prvej inštancie priznal vo výške 15.896,01 Eur a vo zvyšku žalobu zamietol.

9. Súd prvej inštancie poukázal na dohodnutú úrokovú sadzbu pevnú vo výške 8,50 % p.a., a preto zaviazal žalovaných k zaplateniu dohodnutých úrokov zo sumy 15.896,01 Eur od 19.03.2015 (pred týmto dátumom úroky premlčané) do 17.04.2015 a vo zvyšku žalobu zamietol. Pri uvedenom súd prvej inštancie vychádzal zo stanoviska č. 1/2019 Občianskeho kolégia Krajského súdu v Bratislave, podľa ktorého v prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zosplatnenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania.

10. O príslušenstve pohľadávky súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, a zaviazal žalovaných k zaplateniu úrokov z omeškania vo výške 5,05 % p.a. zo sumy 15.896,01 Eur od 21.12.2017 (žalobný návrh) do zaplatenia.

11. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), a ustálil, že žalobca mal vo veci úspech vo výške 73,63 %, neúspech vo výške 26,37 %, preto zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne k náhrade trov konania vo výške zodpovedajúcej úspechu žalobcu a to 47,26 %.

12. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca v časti výroku I. v rozsahu „spolu s úrokom vo výške 8,5% p.a. od 19.03.2015 do 17.04.2015“, v časti výroku II. a výroku III. (ktorý je závislým výrokom od rozhodnutia o veci samej) z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, keď súd prvej inštancie pri rozhodovaní dospel k nesprávnemu právnomu záveru o tom, že vyhlásením predčasnej splatnosti veriteľ nemá nárok na zaplatenie obchodného úroku, ale len úroku z omeškania, a že zamietnutie žaloby v časti sumy 464,41 Eur predstavujúcej vyčíslený úrok z omeškania za obdobie od 20.04.2015 do 20.12.2017 nie je odôvodnené závermi z vykonaného dokazovania. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobcovi prizná nárok na úrok 9,5 % p.a. zo sumy 15.896,01 Eur od 19.03.2015 do 20.12.2017, vyčíslený úrok z omeškania v sume 464,41 Eur a náhradu trov konania v rozsahu zodpovedajúcom úspechu žalobcu s tým, že nárok na náhradu trov odvolacieho konania si žalobca uplatňuje v rozsahu 100 %.

13. Žalobca podané odvolanie odôvodnil tým, že mu vznikol nárok na úroky aj po zosplatnení úveru a v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.07.2019. Ďalej uviedol, že v žalobe si uplatnil nárok na 9,5 % úroky, pričom súd prvej inštancie mu priznal úroky iba vo výške 8,5 %. Preto žiada priznať úroky vo výške 9,5 % od 19.03.2015 do 17.04.2015 a aj za obdobie od 18.04.2015 do 20.12.2017. Pokiaľ ide o úroky z omeškania za obdobie od 20.04.2015 do 20.12.2017 vo výške 464,41 Eur, v konaní podľa názoru žalobcu nebol preukázaný žiadny dôvod, pre ktorý by bolo potrebné žalobu v tejto časti zamietnuť.

14. Žalobca uviedol, že vyhlásením predčasnej splatnosti nezaniká záväzok dlžníka vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky, a ani záväzok platiť úroky. Požadovanie zaplatenia celej pohľadávky, v súvislosti s vyhlásením predčasnej splatnosti, mení len otázku splatnosti pohľadávky (rozloženej pôvodne do splátok). Vyhlásenie predčasnej splatnosti preto nepredstavuje spôsob zániku záväzku (alebo jeho časti), ale len zmenu spôsobu a času jeho plnenia. Z toho dôvodu právny záver súdu prvej inštancie o tom, že odplatné (obchodné) úroky patria len do času vyhlásenia predčasnej splatnosti, nemá oporu v právnej úprave. Žalobca konštatoval, že súd prvej inštancie síce poukázal na stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave č. X/XXXX, avšak jeho použiteľnosť v prejednávanej veci podľa názoru žalobcu nie je dôvodná, a to aj s ohľadom na aktuálny právny názor najvyššieho súdu k uplatňovaniu úrokov z úveru po okamihu predčasnej splatnosti a to uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.07. 2019 a to odsek 16. „... Preto v súvislosti s právnou otázkou, či veriteľ má po zosplatnení dlhu nárok na zmluvné úroky, dovolací súd dáva do pozornosti odvolaciemu súdu rozsudok Súdneho dvora (piatej komory) zo 7. augusta 2018 v spojených veciach U.-XX/XX M. U.-XX/XX, v ktorom sa uvádza, že cieľom úrokov z omeškania je sankcionovať nesplnenie svojej povinnosti dlžníkom splatiť úver v lehotách stanovených v zmluve, odradiť dlžníka od omeškania pri plnení jeho povinnosti a prípadne nahradiť veriteľovi škodu, ktorá mu vznikla z dôvodu omeškania s plnením peňažného záväzku, zatiaľ čo bežné úroky (úroky z poskytnutého úveru) majú naopak funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej zaplatenia. Z týchto záverov tak vyplýva nielen záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale aj záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania. ...“.

Žalobca tiež poukázal na ust. § 16 ods. 1 ZoSÚ, ktorého úprava jednoznačne spája platenie úrokov s dobou do vrátenia peňažných prostriedkov. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť v spojení s inou skutočnosťou, nepochybne by tak učinil. Rovnako žalobca poukázal aj na ust. § 13 ods. 3 ZoSÚ, v zmysle ktorého má spotrebiteľ po odstúpení od zmluvy vrátiť istinu a úrok za obdobie od čerpania úveru do jeho vrátenia. Preto ako v tomto prípade, ide o úpravu právneho režimu zmluvných strán po odstúpení od zmluvy (po zániku zmluvného dôvodu požadovať úrok), potom pri úprave vyplývajúcej z ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka možno prijať záver, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch.

15. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podali odvolanie aj žalovaní v časti výrokov I. a III. z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, a navrhli, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie vo výroku I. a vo výroku III. tak, že výrok I. bude znieť: Žaloba sa zamieťa. A výrok III. bude znieť: Žalovaní majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vzniknutých pred súdom prvej inštancie a na náhradu trov konania vzniknutých v odvolacom konaní vo výške 100%. Alternatívne žalovaní navrhujú, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. a vo výroku III. a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Žalovaní poukázali na skutočnosti, ktoré v konaní vyšli najavo a mali zásadný význam pre posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby v zmysle § 103 vety druhej rešpektujúc ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorým súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia nevenoval pozornosť. Žalovaní uviedli, že zákonné podmienky ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k zosplatneniu úveru zo spotrebiteľskej zmluvy. Právny predchodca žalobcu poslednou výzvou zo dňa 20.11.2014 mohol v tom čase upozorniť žalovaných na možnosť využitia práva vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru vo vzťahu k neuhradeným splátkam za mesiac máj 2014 (splatná dňa 24.05.2014), za mesiac jún 2014 (splatná dňa 24.06.2014), za mesiac júl 2014 (splatná dňa 24.07.2014), s ktorými boli žalovaní v tom čase v omeškaní o viac ako 3 mesiace. Žalovaní ako prvú nezaplatili splátku splatnú dňa 24.05.2014 a nezaplatili ani žiadnu ďalšiu splátku, takže splátka za mesiac máj 2014 bola ako prvá splátka, kvôli ktorej mohlo dôjsť k zosplatneniu úveru a ktorá ako prvá zakladala právo zosplatniť úver. Právny predchodca žalobcu využil svoje právo vyhlásiť celý úver za predčasne splatný listom zo dňa 18.03.2015, k zosplatneniu tak mohlo dôjsť len v dôsledku nezaplatenia splátok splatných dňa 24.05.2014, dňa 24.06.2014, dňa 24.07.2014, dňa 24.08.2014, dňa 24.09.2014, dňa 24.10.2014 a dňa 24.11.2014, keďže od ich splatnosti do 18.03.2015 (ku dňu zaslania vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru) uplynuli viac ako 3 mesiace. Trojročná premlčacia doba celého zosplatneného dlhu tak začala najskôr plynúť dňom 24.05.2014 a uplynula dňom 24.05.2017 a najneskôr začala plynúť dňom 24.11.2014 a uplynula dňom 24.11.2017. Žaloba bola súdu doručená dňa 19.03.2018, takže s poukazom na vyššie uvedené bola podaná po uplynutí premlčacej doby zosplatneného zostatku úveru,

ako aj zodpovedajúcich úrokov, ktoré majú akcesorickú povahu a preto bolo na mieste, aby súd prvej inštancie vzhľadom na žalovanými vznesenú námietku premlčania žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalovaní tiež uviedli, že v krajnom prípade k zosplatneniu mohlo dôjsť ešte v súvislosti s neuhradenou splátkou za mesiac december 2014 (splatná 24.12.2014), keďže s jej zaplatením boli žalovaní v omeškaní o viac ako 3 mesiace ku dňu 07.04.2015 (deň, v ktorom bolo žalovaným doručené vyhlásenie úveru za predčasne splatný). A ak by sa prihliadalo až na 10. deň odo dňa doručenia vyhlásenia predčasnej splatnosti, čo žalobca uviedol do vyhlásenia predčasnej splatnosti ako deň nadobudnutia jeho účinnosti (10. deň od doručenia vyhlásenia úveru za predčasne splatný pripadol na 17.04.2015), tak k zosplatneniu mohlo dôjsť v dôsledku nezaplatenia splátky za mesiac december 2014 (splatná dňa 24.12.2014), s ktorou ako poslednou pred dňom 17.04.2015 (pred nadobudnutím účinnosti vyhlásenia), boli žalovaní v omeškaní o viac ako 3 mesiace, nie však s už neskoršou splátkou. V týchto najkrajnejších prípadoch premlčacia doba celého zosplatneného dlhu začala plynúť dňom 24.12.2017, a keďže žaloba bola podaná až dňa 19.03.2018, i v tomto prípade platí, že bola podaná po uplynutí premlčacej doby. K otázke započatia plynutia premlčacej doby v prípadoch keď má veriteľ možnosť sám vyvolať splatnosť dlhu, čo je aj prípad zosplatnenia, dali žalovaní do pozornosti odvolacieho súdu rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 174/2016 zo dňa 10.11.2016 a v nadväznosti naň na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/268/2016 zo dňa 08.02.2018, ktoré sa týka obdobnej právnej veci ako je predmetná súdená vec.

17. Žalovaní ďalej v odvolaní poukázali na to, že premlčanie celého dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale ako vyplýva z ust. § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka, je viazané na okamih splatnosti tej splátky kvôli ktorej toto právo veriteľ využíva. Žalovaní poukázali, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru uhradili právnomu predchodcovi žalobcu na úverový účet XXXXXXXX týkajúci sa predmetnej úverovej zmluvy sumu 7.900 Eur (dňa 05.01.2016 sumu 2.000 Eur, dňa 10.03.2016 sumu 600 Eur, dňa 24.03.2016 sumu 300 Eur, dňa 02.05.2016 sumu 5.000 Eur). Ako dôkaz o úhrade týchto súm predložili žalovaní prehľad úhrad na úverový účet, ktorý právny predchodca žalobcu zaslal žalovanej v 2. rade e-mailom zo dňa 08.02.2018, z ktorého vyplýva, že vyššie uvedené sumy žalovaní uhradili a sú riadne zaúčtované na úverovom účte č. XXXXXXXX. K tomuto dôkazu súd prvej inštancie neprihliadol. K sume 5.000 Eur, o ktorej žalobca tvrdí, že bola zaúčtovaná na iný úver žalovaného v 1. rade, žalovaní uviedli, že z výpisu úhrad úveru vyplýva, že táto suma je na úverovom účte XXXXXXXX riadne zaevidovaná ku dňu 08.02.2018. K uvedenej sume právny predchodca žalobcu súdu prvej inštancie oznámil, že sumu 5.000 Eur preúčtoval dňa 04.05.2016 na základe žiadosti žalovaného v 1. rade na iný úver žalovaného v 1. rade pod č. XXXXXXXX, avšak súdu prvej inštancie nepredložil žiadosť, ktorou by žalovaní žiadali o preúčtovanie sumy 5.000 Eur na iný úverový účet.

18. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), svojím v poradí prvým rozhodnutím sp.zn. 6Co/30/2020-223 zo dňa 18.03.2020 rozhodol tak, že

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým bola žalovaným 1., 2. uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 15.896,01 Eur s 5,05 % úrokom z omeškania od 21.12.2017 do zaplatenia, zmenil tak, že žalobu zamietol.

II. Výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti úrokov z omeškania za obdobie od 20.04.2015 do 20.12.2017 vo výške 464,41 Eur, potvrdil.

III. Výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovaným uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvné 8,50 % úroky zo sumy 15.896,01 Eur od 19.03.2015 do 14.04.2015, potvrdil.

IV. Výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovaným uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvný 8,50 % úrok zo sumy 15.896,01 Eur od 15.04.2015 do 17.04.2015, zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol.

V. Výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti zmluvného 8,50 % úroku zo sumy 15.896,01 Eur od 18.04.2015 do 20.12.2017, potvrdil.

VI. Žalovaným priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu. A o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

19. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetný úver je spotrebiteľským úverom na ktorý sa vzťahuje ZoSÚ a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Ak bolo medzi veriteľom a dlžníkom dojednané plnenie dlhu v splátkach, môže veriteľ od dlžníka požadovať vždy iba zaplatenie príslušnej splátky, keď sa táto splátka stane splatnou. Pre každú splátku beží samostatná

3 - ročná premlčacia doba v zmysle § 101 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, avšak sa pripúšťa, aby si veriteľ a dlžník dohodli, že nesplnením jednej zo splátok sa stane splatným celý zostávajúci dlh. Ak dlžník pri takto dohodnutých splátkach nesplní niektorú z nich, stane sa splatným celý zostávajúci dlh a 3 - ročná premlčacia doba pre uplatnenie nároku na zaplatenie celého zostávajúceho dlhu začne plynúť dňom, keď sa stal splatný celý zostávajúci dlh. Keďže medzi stranami vznikol spotrebiteľský právny vzťah, uplatní sa aj ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak ide o plnenie v splátkach, môže dodávateľ/veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Na základe vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, odvolací súd konštatoval, že žalovaní ako poslednú uhradili splátku úveru splatnú dňa 24.04.2014 a do zosplatenia úveru už neuhradili týmto titulom žiadnu splátku, t.zn., že prvou neuhradenou splátkou bola splátka splatná dňa 24.05.2014. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaných listom zo dňa 20.11.2014 na úhradu dlžných splátok, a zároveň ich upozornil v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, že v prípade nezaplatenia dlžných splátok úveru, vyhlási úver za predčasne splatný (zosplatenie úveru). Podľa názoru odvolacieho súdu, práve s poukazom na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, sa toto upozornenie mohlo vzťahovať na splátky úveru, s ktorými boli žalovaní v omeškaní dlhšie ako 3 mesiace, teda splátky splatné dňa 24.05., 24.06. a 24.07. 2014. Právny predchodca žalobcu zosplatnil predmetný úver listom zo dňa 18.03.2015, ktorý bol žalovaným doručený dňa 07.04.2015, takže zosplatenie úveru nastalo po uplynutí 10 dní, t.j. dňa 14.04.2015. Ku dňu 18.03.2015 boli splatné splátky úveru počnúc splátkou splatnou dňa 24.05.2014 a končiac splátkou splatnou dňa 24.11.2014, keďže od ich splatnosti do 18.03.2015 uplynuli viac ako 3 mesiace. V dôsledku toho sa celý nesplatený zvyšok úveru stal splatným najneskôr dňa 24.11.2014 a dňa 25.11.2014 začala plynúť 3 - ročná premlčacia doba na uplatnenie predmetného nároku, ktorá uplynula dňom 24.11.2017. Žalobca podal žalobu na súd prvej inštancie až dňa 19.03.2018, teda oneskorene - po márnom uplynutí premlčacej doby. Keďže žalovaní sa premlčania dovolali, súd nemohol premlčané právo žalobcovi priznať (§ 100 ods. 1 posledná veta Občianskeho zákonníka). Je zrejmé, že žalobca sa domnieval, že 3 - ročná premlčacia doba na uplatnenie predmetného nároku začala plynúť dňa 19.03.2015, t.j. deň nasledujúci po zosplatení úveru, avšak s poukazom na vyššie uvedené, splatnosť úveru nebola viazaná na jeho zosplatenie, ale na splatnosť poslednej splátky úveru pred jeho zosplatením, ktorá nastala dňa 24.11.2014. Z týchto dôvodov tak odvolací súd výrok I. súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol.

21. Vo vzťahu k úrokom, odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že povinnosť platiť úroky z omeškania so splnením úveru alebo iného záväzku nevzniká samostatne za každý deň trvania omeškania, ale jednorazovo v deň, ktorým sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením záväzku (viď. uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 3173/2005 zo dňa 31.08.2006). Úroky z omeškania sa premlčujú ako celok. V prejednáwanej veci sa celý nesplatený zvyšok úveru stal splatným dňa 24.11.2014 a týmto dňom sa žalovaní dostali do omeškania so splnením úveru a týmto dňom im vznikla povinnosť platiť úroky z omeškania. Dňa 25.11.2014 začala plynúť 3 - ročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na zaplatenie úrokov z omeškania, ktorá uplynula dňom 24.11.2017. Žaloba bola podaná na súd prvej inštancie až dňa 19.03.2018, takže bola podaná oneskorene - po uplynutí premlčacej doby. Keďže žalovaní sa premlčania dovolali, súd nemohol premlčané právo na úroky z omeškania žalobcovi priznať (§ 100 ods. 1 posledná veta Občianskeho zákonníka). Z týchto dôvodov odvolací súd výrok I. súdu prvej inštancie, ktorým bola žalovaným uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 5,05 % úroky z omeškania zo sumy 15.896,01 Eur od 21.12.2017 do zaplatenia zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol.

22. Vo vzťahu k úrokom z omeškania za obdobie od 20.04.2015 do 20.12.2017 vo výške 464,41 Eur, odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tak, keďže žalobca si uplatnil nárok na 5,05 % úroky z omeškania zo sumy 15.896,01 Eur od 21.12.2017 do zaplatenia, suma 464,41 Eur je tak „duplicitným“ uplatnením nároku na úroky z omeškania. Inými slovami, nie je možné, aby žalobca okrem úrokov z omeškania so zaplatením celého nesplateného zvyšku úveru uplatňoval ešte nad tento rámec samostatne úroky z omeškania za iné konkrétne obdobie predchádzajúce zosplateniu. Zosplatením nesplateného zvyšku úveru sa žalovaní dostali do omeškania s jednorazovým zaplatením celého zvyšku úveru a preto voči nim nemožno uplatňovať úroky z omeškania so zaplatením splátok úveru pred zosplatením. To by bolo možné iba v prípade, ak by právny predchodca žalobcu predmetný úver nezosplatnil. Z týchto dôvodov odvolací súd výrok II. súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti úrokov z omeškania za obdobie od 20.04.2015 do 20.12.2017 vo výške 464,41 Eur, potvrdil.

23. Odvolací súd v odseku 15. svojho rozhodnutia konštatoval, že žalobcovi vznikol nárok na zmluvné úroky iba do zosplatnenia predmetného úveru, t.j. do 14.04.2015 a za obdobie po zosplatnení úveru žalobcovi zmluvný úrok z nezaplatenej istiny neprináleží. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia, spláca a za tento stav patrí veriteľovi úrok. Ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by spotrebiteľ bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia, a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa, vzniká protiprávny stav ktorý zakladá sankčné jednostranné predčasné zosplatnenie úveru. S protiprávnym stavom sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením dlžnej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nespájajú odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, t.j. stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právom súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (stanovisko Krajského súdu v Bratislave č. 1/2019 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.07.2019), na ktoré poukázal žalobca v odvolaní. V čl. I. ods. 2. predmetnej úverovej zmluvy boli úroky dojednané vo výške 8,50 %, preto nemôže obstať odvolacia argumentácia žalobcu, že mu vznikol nárok na „obchodný“ úrok vo výške 9,50 %. Výška úroku bola vecou zmluvného dojednania zmluvných strán a žalobca v odvolaní ani nevysvetlil, z čoho vyvodzuje nárok na úroky vo výške 9,50 %.

24. O nároku na náhradu trov konania, odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným, ktorí mali vo veci prevažný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

25. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie v rozsahu výrokov I., II., IV., V., VI. ktorým žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6Co/30/2020-223 zo dňa 18.03.2020 a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a žalobcovi prizná nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

26. Prípustnosť dovolania žalobca odôvodnil ust. § 419, § 421 ods. 1 písm. a), písm. b) CSP.

27. Žalobca namieta nesprávne právne posúdenie, keď odvolací súd nesprávne vychádzal z toho, že na spotrebiteľské právne vzťahy, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, je použiteľné ustanovenie druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka o začiatku premlčacej doby, a odvolací súd nepripúšťa súbežné uplatnenie zmluvného (odplatného) úroku a úroku z omeškania po zosplatnení úveru (sankčného). Odvolací súd v svojom rozhodnutí vychádzal z toho, že pri posúdení premlčania sa má aj v spotrebiteľských právnych vzťahoch a uplatnení práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka aplikovať druhá veta § 103 Občianskeho zákonníka (konštatoval, že ku dňu 18.03.2015 boli žalovaní v omeškaní aj so splátkou splatnou dňa 24.11.2014 a premlčacia doba začala plynúť dňa 25.11.2014). Žalobca je názoru, že osobitné podmienky pre uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka tak, ako vyplývajú z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, vylučujú aplikáciu druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka, teda aj správnosť posúdenia námietky premlčania. Z § 565 Občianskeho zákonníka vo všeobecnosti vyplýva, že splatnosť celej pohľadávky nenastáva automaticky priamo zo zákona, ale záleží na oprávnenom, resp. veriteľovi, či právo na stratu výhody splátok uplatní. Ak sa tak rozhodne, je treba, aby právo na stratu výhody splátok uplatnil najneskôr do splatnosti najbližšej splátky. Ak veriteľ právo neuplatní do splatnosti najbližšej splátky, môže ho znovu uplatniť len pri novom omeškaní s ďalšou splátkou. Uplatnením straty výhody splátok sa celý zostávajúci dlh stáva splatným (čiže splátky predchádzajúce tej splátke, v súvislosti s ktorou sa uplatnila strata výhody splátok, majú vlastný právny režim napríklad čo do omeškania a pod.. Ak veriteľ využije právo na stratu výhody splátok, potom premlčacia doba ohľadne takto zosplatneného dlhu plynie od zročnosti nesplnenej splátky, v súvislosti s ktorou sa právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka uplatnilo. Ak sa právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka neuplatní do splatnosti najbližšej splátky, potom omeškaná splátka sa premlčuje v samostatnej premlčacej lehote plynúcej od jej zročnosti. Premlčacia doba pre celú

pohľadávku začne plynúť znova, ak dlžník nesplní v určenom termíne ani ďalšiu splátku. Dôvodová správa k ust. § 53 Občianskeho zákonníka konštatuje, že „... Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. ...“ „... Na to, aby mohla byť uplatnená tzv. strata výhody splátok musí byť splnená kumulatívna podmienka - upozornenie spotrebiteľa na to, že veriteľ bude žiadať zaplatiť celú pohľadávku. ...“ Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka tak obmedzilo právo veriteľa uplatniť stratu výhody splátok splnením dvoch kumulatívnych podmienok, a to uplynutie aspoň troch mesiacov omeškania so zaplatením splátky a upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na jeho uplatnenie. Takže aplikácia druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka t.j., že premlčacia doba začína plynúť späť od splatnosti omeškanej splátky, preto že veriteľ už vtedy mohol svoje právo na splnenie celého dlhu uplatniť, v spotrebiteľských vzťahoch neobstojí. Veriteľ splnenie celého dlhu ihneď po splatnosti omeškanej splátky nemohol uplatniť, pretože mu v tom bráni ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Keďže ust. § 103 Občianskeho zákonníka je osobitným vo vzťahu k začatiu plynutia premlčania, a pre spotrebiteľské právne vzťahy je nepoužiteľné, potom sa má uplatniť všeobecné pravidlo v § 101 Občianskeho zákonníka. Uvedený názor žalobca oprel o odbornú literatúru Hlušák, M.: Premlčanie a niektoré ďalšie otázky pri strate výhody splátok. in: Súkromné právo. 3/2019. str. 109) a z tejto v podanom dovolaní aj citoval.

28. Žalobca v dovolaní ďalej namieta rozhodnutie odvolacieho súdu k otázke nároku na zaplatenie odplatných (zmluvných) úrokov aj po zosplatnení úveru, ktorý v svojom rozhodnutí konštatoval, že rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo/6/2017, sa otázke súbežného nároku odplatných úrokov a sankčných úrokov (úroku z omeškania) dotýkalo len nepriamo. S uvedeným názorom odvolacieho súdu žalobca nesúhlasí, keďže právne posúdenie je v uvedenom rozhodnutí vyjadrené pomerne jednoznačne a exaktne, čo potvrdzuje aj aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020, podľa ktorého „... v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. ...“

Žalobca zdôraznil, že právnu otázku nároku na zmluvné úroky po zosplatnení úveru, riešenú odvolacím súdom tak, že od vyhlásenia predčasnej splatnosti veriteľ nemá právo na zmluvné úroky, ale len na sankčné úroky z omeškania, nepovažuje za správnu a poukázal na už označené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.07.2019, v ktorom najvyšší súd v odseku 16. svojho rozhodnutia uviedol „... Preto v súvislosti s právnou otázkou, či veriteľ má po zosplatnení dlhu nárok na zmluvné úroky, dovolací súd dáva do pozornosti odvolaciemu súdu rozsudok Súdneho dvora (piatej komory) zo 7. augusta 2018 v spojených veciach C-96/16 a C-94/17, v ktorom sa uvádza, že cieľom úrokov z omeškania je sankcionovať nesplnenie svojej povinnosti dlžníkom splatiť úver v lehotách stanovených v zmluve, odradiť dlžníka od omeškania pri plnení jeho povinnosti a prípadne nahradiť veriteľovi škodu, ktorá mu vznikla z dôvodu omeškania s plnením peňažného záväzku, zatiaľ čo bežné úroky (úroky z poskytnutého úveru) majú naopak funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej zaplatenia. Z týchto záverov tak vyplýva nielen záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale aj záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania. ...“ K tejto právnej otázke žalobca poukázal aj na ďalšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 42/2020 zo dňa 16.06.2020, podľa ktorého „... v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. ...“

29. K podanému dovolaniu sa vyjadrili žalovaní s tým, aby dovolací súd dovolanie v celom rozsahu odmietol a priznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100% (z dôvodu nesplnenia kumulatívnych podmienok § 429 ods. 1 CSP), alternatívne (pokiaľ by dovolací súd dospel k záveru, že procesné podmienky boli splnené a že dovolanie je procesné prípustné), aby dovolanie v celom rozsahu zamietol a priznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je v časti prípustné i dôvodné a uznesením pod sp.zn. 7Cdo/268/2020-317 zo dňa 29.11.2022, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6Co/30/2020 zo dňa 18.03.2020 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

31. Dovolací súd vyhodnotil dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP k otázke nesprávneho právneho posúdenia „... či sa na spotrebiteľské právne vzťahy, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho

zákonníka, použiteľné ustanovenie druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka o začiatku premlčacej doby? ...“, ktorá je v danom prípade spojená s otázkou premlčania pohľadávky zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré plnenie sa vykonávalo v splátkach, pri súčasnom dojednaní možnosti veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, t. j. s posúdením vznesenej námietky premlčania pri strate výhody splátok v rovine spotrebiteľských vzťahov (§ 103 veta druhá Občianskeho zákonníka).

Dovolací súd k predmetnej námietke vyslovil názor uvedený v odseku 9. svojho rozhodnutia, že sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o neopodstatnenosti vznesenej námietky premlčania s dôrazom na § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré jednoznačne upravuje premlčanie plnenia dohodnutého v splátkach tak, že premlčacia doba jednotlivých splátok začína plynúť odo dňa ich zročnosti, pričom premlčanie celého dlhu nenastane po premlčaní prvej splátky, a ani momentom, kedy môže veriteľ uplatniť predčasnú splatnosť celého dlhu. V tejto súvislosti dovolací súd poukázal na rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/44/2018 zo dňa 30.04.2018, z ktorého vyplýva, že ak by mala začať plynúť premlčacia doba celého dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je síce lex specialis v rámci ustanovení o spotrebiteľských zmluvách k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka, ale to neznamená, že § 565 Občianskeho zákonníka prestáva platiť.

Dovolací súd citoval príslušné ustanovenia § 101, § 103, § 53 ods. 9, § 565, občianskeho zákonníka a uviedol právnu teóriu objektívneho začiatku plynutia premlčacej doby. V odseku 16. svojho rozhodnutia dovolací súd vyslovil názor k splatnosti úverovej pohľadávky žalobcu tým, že výška aj doba jednotlivých splátok bola v úverovej zmluve vopred stanovená, pričom splatnosť, prípadné omeškanie a premlčanie je pri plnení v splátkach treba posudzovať samostatne ohľadom každej zo splátok, premlčacia doba plynie pri každom čiastkovom plnení odo dňa jeho splatnosti. Ak pri takto dojednanom plnení sa pre nesplnenie niektorého čiastkového plnenia stane splatný celý dlh, začne pre celý dlh plynúť premlčacia doba odo dňa splatnosti nesplneného čiastkového plnenia (t. j. splátky). Splnením jednotlivých splátok dlh čo do príslušnej čiastky zaniká, úplne zanikne až splnením poslednej čiastky (poslednej splátky). Vo svojej podstate je dlh splátkami rozdelený do niekoľkých čiastkových, zreteľne oddelených a relatívne samostatných dlhov, ktoré majú určitú vzájomnú súvislosť a v celku predstavujú súhrnnú výšku pohľadávky. V prípade dojednaní straty výhody splátok (ako je to podľa danej úverovej zmluvy), ktorá sa prejaví v špecifickej zmluvnej sankcii za omeškanie s niektorou zo splátok, dôjde k zosplateniu celého zvyšku dlhu. Omeškaním splatnosti jednej splátky si tak dlžník privodí splatnosť aj všetkých budúcich splátok. V odseku 18. svojho rozhodnutia dovolací súd sa zaoberal otázkou, kedy môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, a vyslovil právny názor, že 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú so skorších splátok. Následne dovolací súd riešil otázku, kedy pre spotrebiteľské vzťahy, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, začína plynúť premlčacia doba, keďže práva z týchto vzťahov sú premlčateľné. V tejto otázke následne v odseku 23. svojho rozhodnutia vyslovil dovolací súd právny názor, že v predmetnej veci sa veriteľ mohol na súde po prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatenie). Tento deň je najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom premlčacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu, čím sa naplní i zámer zákonodarcu, aby premlčacia doba pri zosplatení celého dlhu nezávisela od vôle veriteľa (§ 103 Občianskeho zákonníka). A tak dovolanie vo vzťahu k nesprávnemu právnomu posúdeniu otázky splnenia zákonných predpokladov na aplikáciu druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka o začiatku plynutia premlčacej doby aj na spotrebiteľské právne vzťahy, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je dôvodné.

32. Dovolací súd vyhodnotil dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP k otázke nesprávneho právneho posúdenia „... či má veriteľ nárok na zaplatenie zmluvných úrokov aj po predčasnom zosplatení celého úveru? ...“.

Dovolací súd k predmetnej námietke v odseku 29. svojho rozhodnutia uviedol, že predmetnú právnu otázku dovolací súd riešil rozhodnutím pod sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020 v právnej vete „... Po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú

by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. ...“. Na uvedené rozhodnutie nadviazali ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 1Cdo/94/2019, 2Cdo/83/2020, 3Cdo/35/2020, 4Cdo/66/2020, 5Cdo/46/2020, 6Cdo/56/2020, 7Cdo/186/2020, 8Cdo/135/2020, 9Cdo/24/2020, v dôsledku čoho možno v ňom uvedený právny názor ohľadom predmetnej právnej otázky považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Dovolanie vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu otázky splnenia zákonných predpokladov na aplikáciu druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka o začiatku plynutia premlčacej doby aj na spotrebiteľské právne vzťahy, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, vyhodnotil dovolací súd za dôvodné.

33. V závere svojho rozhodnutia dovolací súd rozhodol, že v prípade ak zruší vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

34. Odvolací súd, po vrátení veci najvyšším súdom následne opätovne preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, v medziach uplatnených odvolacích dôvodov žalobcu a žalovaných, ktorými je viazaný (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu ako aj žalovaných možno priznať čiastočný úspech. Po rozhodnutí najvyšším súdom, sa spor opäť vrátil do štádia odvolacieho konania, v ktorom je odvolací súd pri svojom rozhodovaní vo všeobecnosti viazaný len zákonom a rozhodnutím najvyššieho súdu ako súdu vyššej inštancie.

35. Pre úplnosť odvolací súd odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 5 Cdo 42/2020, ktorý o.i. uviedol „... Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z. z. Tento zákon ale nepokrýva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy Obch. z. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d/ Obch. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obch. z. o zmluve o úvere (§ 497 a nasledujúce). Ustanovenia OZ sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods. 2 OZ.). 19. Z ustanovení § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z.). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods. 1 vete prvej Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. 20. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, či zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. 21. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za ne získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. 22. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. 23.1. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov

až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. 23.2. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňujú navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 OZ. 23.3. Na druhej strane postavenie veriteľa - dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednaní nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody. 24. Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. ...“

K zhodnému riešeniu, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí, vyslovil najvyšší súd aj v konaniach pod sp. zn. 1 Cdo/94/2019, 3 Cdo/113/2019, 7 Cdo/118/2019, 8 Cdo/237/2019, 2 Cdo/115/2019, 5 Cdo/73/2020, 8 Cdo/135/2020, 8 Cdo/221/2019, 9 Cdo/24/2020.

36. Z obsahu spisu odvolací súd poukazuje na preukázané skutočnosti, že žalovaní uzatvorili s právnym predchodcom žalobcu, zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej im právny predchodca žalobcu poskytol finančné prostriedky vo výške 19.100 Eur, ktoré sa zaviazali žalovaní splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 238,08 Eur vždy k 24. dňu v mesiaci a posledná splátka vo výške 237,73 Eur bola ku dňu 24.05.2023. Úver bol poskytnutý s pevnou úrokovou sadzbou vo výške 8,50 % p.a. a celková čiastka ktorú sa žalovaní zaviazali zaplatiť právnemu predchodcovi žalobcu, v zmysle uzavretej zmluvy, bola suma 28.770,97 Eur. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovaní poslednú splátku uhradili dňa 24.04.2014, následne úver prestali splácať. Listom zo dňa 20.11.2014 právny predchodca žalobcu upozornil žalovaných na omeškanie so splácaním úveru, vyzval na zaplatenie vyčíslenej dlžnej sumy s poučením v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (č.l. 13-druhá strana a č.l. 15 spisu). Následne listom zo dňa 18.03.2015 právny predchodca žalobcu vyhlásil úver za predčasne splatný vrátane dohodnutých úrokov i s vyčíslením (č.l. 14 a č.l. 15-druhá strana spisu). Obaja žalovaní mali písomnosť riadne doručenú dňa 07.04.2015 (č.l. 18 a č.l. 19 spisu).

37. Námietku žalobcu, že vyhlásením predčasnej splatnosti nezaniká záväzok dlžníka vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky, a ani záväzok platiť úroky, uvedenú v odseku 14. tohto rozhodnutia, vyhodnotil odvolací súd ako dôvodnú.

Odvolací súd s poukazom na právny názor dovolacieho súdu v predmetnej veci vyjadrený v odseku 23. rozhodnutia dovolacieho súdu, dospel k záveru, keďže žalovaní sa dostali do omeškania so splátkou splatnou dňa 24.05.2014 a nasledujúcim dňom po uplynutí trojmesačnej doby (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), t.j. dňa 25.08.2014 sa žalobca mohol prvý krát domáhať na súde svojho práva (pre nesplatenie uvedenej splátky sa stal splatným celý dlh), čo znamená, že deň 25.08.2014 je začiatkom počítania premlčacej doby/práva požadovať splnenie celého dlhu.

V kontexte uvedeného, je potrebné vyhodnotiť námietku žalobcu, či má nárok na zaplatenie zmluvných pevnou výškou dohodnutých úrokov aj po predčasnom zosplatení celého úveru, a to s poukazom na rozhodnutie dovolacieho súdu, ktorý v odseku 30.5. svojho rozhodnutia uzavrel, s odkazom na už uvedené svoje rozhodnutie pod sp.zn. 5Cdo/42/2020, že „... v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, ako by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. ...“. I odvolací súd z predmetného rozhodnutia priamo citoval v odseku 35. tohto rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené, v zmysle vyhlásenia úveru za predčasne splatený zo dňa 18.03.2015 patrí žalobcovi zvyšok nezaplateného dlhu a dohodnuté úroky za poskytnutý úver ako odplata za poskytnutý úver, vo výške ako pri riadnom plnení, keď úroky sa platia vo väzbe na jednotlivé splátky a zároveň postupne sa znižuje/zaniká aj záväzok (poznámka dovolacieho súdu: v preskúmvanej veci bol úrok

dohodnutý pevnou sumou na celé obdobie vo výške 8,50 % p.a., takže právny predchodca žalobcu v čase zosplatnenia úveru vedel výšku dlhu ako aj výšku úroku). Pre žalovaných ako spotrebiteľov, v prípade omeškania so splácaním dlhu, ako sankcia bola strata výhody všetkých budúcich splátok. Odvolací súd za skutkovej situácie predmetnej úverovej zmluvy, v ktorej sa jej účastníci dohodli na pevnom úroku z poskytnutej sumy na celé obdobie t.j. k 24.05.2023, keďže právny predchodca žalobcu už vo vyhlásení úveru za predčasne splatný dňa 18.03.2015 vedel aký je zvyšok dlhu a poznal aj výšku dohodnutého úroku, poznal výšku celého dlhu, no v predmetnom zosplatnení vyzval žalovaných len na zaplatenie sumy 19.541,22 Eur (zvyšok istiny 18.038,73 Eur, úrok 1.497,95 Eur, úrok z omeškania 4,54 Eur), zaplatenie úroku z poskytnutej sumy za celé obdobie nežiadal. Odvolací súd uvedené uzatvára s akcentom, že aj keď veriteľ má nárok na dohodnuté úroky za poskytnutý úver do konca dohodnutej doby splatenia/kapitalizácia zmluvného úroku (v predmetnej veci do 24.05.2023), v prípade zosplatnenia úveru pri omeškaní splácania splátok úveru musia byť striktne dodržané zákonné podmienky (§ 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka), nakoľko dochádza k uzavretiu/ukončeniu úverovej zmluvy, preto v zosplatnení úveru musí veriteľ uviesť celú svoju pohľadávku voči veriteľovi v súlade s dojednaním vyplývajúcim z úverovej zmluvy. V tejto súvislosti odvolací súd apeluje, že sám zákonodarca ustanovil § 565 vety prvej Občianskeho zákonníka, že „ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené“. Ak by zákonodarca mal na mysli zaplatenie len pohľadávky ako takej, tak by do zákonnej úpravy neustanovil slovné spojenie „zaplatenie celej pohľadávky“.

Zo strany veriteľa ide o jednostranný právny úkon/prejav vôle, na základe ktorého má vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť právo, a vyvoláva tak právne následky ktoré ustanovuje zákon (§ 565 Občianskeho zákonníka) alebo zmluva (čl. IV. odsek 6.). Uvedený názor odvolací súd vyvodil z podstaty inštitútu úrokov ako odplaty za poskytnutie finančných prostriedkov, čo znamená, že platenie úrokov z poskytnutého úveru je rámcované dobou poskytnutia finančných prostriedkov (v danej veci to bolo do 24.05.2023), teda ide o vymedzenie celej pohľadávky. Podľa názoru odvolacieho súdu, takýto prístup zvlášť v právnom vzťahu v ktorom účastníkom je spotrebiteľ, zabezpečuje zásadu transparentnosti a právnej istoty pre účastníkov zmluvného vzťahu s tým, že veriteľ si v budúcnosti nebude môcť uplatniť viac, resp. pohľadávku bez právneho/zmluvného titulu. Takáto situácia potom legitimuje následný postup v prípade, že dlžník svoj dlh vyplývajúci zo zosplatnenia úveru včas nezaplatí, že veriteľ má zákonný nárok na úroky z omeškania z celej dlžnej sumy zosplatneného úveru. Odvolací súd je názoru, že takýmto postupom sa eliminuje konkurencia/stred medzi dohodnutými úrokmi ako odplaty za poskytnuté finančné prostriedky a zákonnými úrokmi z omeškania za zosplatnený dlh; a aj rôzne špekulácie dlžníkov, keďže zákonný úrok z omeškania je spravidla nižší ako zmluvný úrok, čo by pre dlžníkov ad absurdum bolo výhodnejšie byť v omeškaní, než úver riadne splácať.

Pokiaľ ide o uplatnený zmluvný úrok výške 9,50 % p.a., odvolací súd uvedenú námietku vyhodnotil ako nedôvodnú, nakoľko v čl. I. odsek 2. úverovej zmluvy, sa účastníci tejto dohodli na zmluvnom úroku vo výške 8,50 % p.a., ktorý v prípade, že žalovaní porušia podmienky zmluvy, môže právny predchodca žalobcu zvýšiť úrokovú sadzbu úveru o 1 % p.a.. V žalobe však žalobca explicitne neodôvodnil zvýšenie úrokovej sadzby o 1 % p.a. (čo do samotnej výšky a ani časového obdobia) a to ani v priebehu konania, preto na zvýšenie zmluvného úroku odvolací súd neprihliadal a rozhodnutie súdu prvej inštancie i s odôvodnením v tejto časti vyhodnotil ako správne.

38. V ďalšom sa odvolací súd zameril na posúdenie otázky premlčania vznesenej žalovanými, uvedenú v poslednej časti odseku 17. v spojení s odsekom 18. tohto rozhodnutia, ktorú vyhodnotil odvolací súd ako čiastočne dôvodnú.

Odvolací súd poukazuje na právny názor vyslovený odvolacím súdom v odseku 31. tohto rozhodnutia s tým, že v danej veci výška aj doba jednotlivých splátok bola v úverovej zmluve vopred stanovená, pričom splatnosť, prípadné omeškanie a premlčanie je pri plnení v splátkach treba posudzovať samostatne ohľadom každej zo splátok, a premlčacia doba plynie pri každom čiastkovom plnení odo dňa jej splatnosti. Pri nesplnení niektorého čiastkového plnenia stane sa splatný celý dlh, pre ktorý začne plynúť premlčacia doba odo dňa splatnosti nesplneného čiastkového plnenia (splátky). Splnením jednotlivých splátok, dlh čo do príslušnej čiastky zaniká a úplne zanikne splnením poslednej čiastky (splátky). V prejednávanej veci však bola dojednaná strata výhody splátok v prípade omeškania, čo znamená sankciu t.j. zosplatnenie celého zvyšku dlhu. V spotrebiteľských vzťahoch, čo je tento prípad, pri aplikácii § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, začína plynúť premlčacia doba po tom, čo veriteľ sa mohol na súde po prvý raz domáhať svojho práva (§ 103 Občianskeho zákonníka), a to prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatnenie). Žalovaní sa

dostali do omeškania so splátkou splatnou dňa 24.05.2014 a tak prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby je deň 25.08.2014, čo je deň začiatku plynutia premlčacej doby a práva žalobcu požadovať splnenie celého dlhu. Keďže žaloba bola podaná na súd prvej inštancie dňa 19.03.2018, nárok žalobcu spočívajúci v omeškaných splátkach od 25.02.2015 do 25.08.2014 v sume 1.666,56 Eur je premlčaný (7 x 238.08 Eur = 1.666,56 Eur).

39. Námietku žalovaných uvedenú v odseku 17. tohto rozhodnutia, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru uhradili právnomu predchodcovi žalobcu na úverový účet č. XXXXXXXX týkajúci sa predmetnej úverovej zmluvy sumu 7.900 Eur (dňa 05.01.2016 sumu 2.000 Eur, dňa 10.03.2016 sumu 600 Eur, dňa 24.03.2016 sumu 300 Eur, dňa 02.05.2016 sumu 5.000 Eur), na čo súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí neprihliadol, vyhodnotil odvolací súd ako čiastočne dôvodnú.

V prvom rade odvolací súd konštatuje, že žalovaní túto svoju obranu len tvrdili a vôbec nepreukázali úhradu uvedených platieb. Žalobca úhradu sumy 5.000 Eur dňa 02.05.2016 na úverový účet č. XXXXXXXX potvrdil, avšak zároveň uviedol a aj vydokladoval skutočnosť, že uvedená suma bola z predmetného účtu na žiadosť žalovaného v 1. rade preúčtovaná na iný úverový účet, ku ktorému však informáciu z dôvodu bankového tajomstva nemohol poskytnúť (č.l. 92 a 93). Uvedenú skutočnosť konštatoval aj súd prvej inštancie v odseku 13. napadnutého rozhodnutia. Takže na uvedenú sumu nebolo možné prihliadať.

Pokiaľ ide o zvyšok sumy uhradenej po predčasnej splatnosti úveru vo výške 2.900 Eur (dňa 05.01.2016 suma 2.000 Eur, dňa 10.03.2016 suma 600 Eur, dňa 24.03.2016 suma 300 Eur), odvolací súd dospel k názoru, keďže žalobca potvrdil úhradu predmetných platieb na úverový účet č. XXXXXXXX týkajúci sa predmetnej úverovej zmluvy a iný pohyb uvedenej sumy z tohto úverového účtu netvrdil a ani žiadnym relevantným dôkazom nepreukázal, odvolací súd v tejto časti sa priklonil k odvolacej argumentácii žalovaných a sumu 2.900 Eur vyhodnotil tak, že bola žalovanými uhradená po predčasnej splatnosti úveru (predčasná splatnosť dňa 17.04.2015) a túto z uplatneného nároku odpočítal.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené a preukázané skutočnosti, že vo vyhlásení úveru za predčasne splatný listom zo dňa 18.03.2015, právny predchodca žalobcu uviedol ku dňu 16.03.2015 dlžnú istinu vo výške 18.038,73 Eur, od ktorej odvolací súd odpočítal premlčané splátky uvedené v odseku 38. tohto rozhodnutia vo výške 1.666,56 Eur ako aj uhradenú sumu 2.900 Eur po predčasnej splatnosti, a ďalej právny predchodca žalobcu uviedol vyčíslené zmluvné úroky vo výške 1.497,95 Eur, ktoré odvolací súd pripočítal (18.038,73 Eur - 1.666,56 Eur - 2.900 Eur + 1.497,95 Eur), dlžná suma tak predstavuje 14.970,12 Eur a vo zvyšku napadnutý výrok II. súdu prvej inštancie potvrdil.

Úrok z omeškania odvolací súd priznal vo výške 5,05 % p.a. zo sumy 14.970,12 Eur od 21.12.2017 do zaplata, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Ohľadom príslušenstva pohľadávky sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý v odsekoch 25. a 26. žalobcom o.i. uplatnený deň omeškania odôvodnil postúpením pohľadávky, a tak odvolací súd nemohol ísť nad ultra petit, hoci omeškanie nastalo dňa 18.04.2015 (v zmysle riadne doručeného vyhlásenia úveru za predčasne splatný).

V tejto časti odôvodnenia sa odvolací súd zaoberal s úrokom z omeškania vo výške 4,54 Eur (vyčíslený vo vyhlásení úveru za predčasne splatný) s tým, že tento žalobcovi nepriznal, nakoľko na úroky z omeškania vznikol žalobcovi nárok s odkazom na odôvodnenie uvedené v odseku 38. tohto rozhodnutia až nasledujúcim dňom po riadnom doručení vyhlásenia úveru za predčasne splatný, t.j. 18.04.2015.

41. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom konaní, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.11.2011, sp. zn. 6 Cdo 145/2011).

42. Odvolací súd uzatvára, že odvolacie námietky žalobcu aj žalovaných boli čiastočne dôvodné a z dôvodov vyššie uvedených v zmysle § 388 CSP zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I. tak, že žalovaných zaviazal zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 14.970,12 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % p.a. zo sumy 14.970,12 Eur od 21.12.2017 do zaplata,

do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (§ 232 ods. 3 CSP) a v ostatnej časti napadnutý výrok II. ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

43. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) vyplývajúci z ust. § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP s tým, že žalobca mal v konaní čiastočný úspech, priznal žalobcovi voči žalovaným 1. a 2. spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 38,70 %. Pomerné rozdelenie trov konania je vždy odrazom reálneho výsledku sporu a vedie strany k tomu, aby nežalovali viac ako im podľa hmotného práva patrí. Žalobca žiadal priznať sumu 21.587,85 Eur, odvolací súd priznal sumu 14.970,12 Eur, čím úspech žalobcu bol vo výške 69,35 %, neúspech žalovaných bol vo výške 30,65 % a tak celkový pomer úspechu žalobcu bol vo výške 38,70 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

44. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (§422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods.2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu

oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods. 1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)